

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619200753
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2019:3619200753.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske, sudcom Mgr. Michalom Vigašom, vo veci starostlivosti súdu o malol. N. T., W.. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: neuvedeného otca a malol. X. T., W.. XX.XX.XXXX, F. T., W. XXX, zastúpenú poručníkom Y. Y. M., riaditeľom Centra pre deti a rodiny Myjava, Brezovská 473/3, a malol. X. T., W.. XX.XX.XXXX, F. T., W. XXX, dieťa rodičov neb. U. T., zomrelého dňa 16.10.2017 a M. T., W.. XX.XX.XXXX, F. T., W. XXX, za účasti Okresnej prokuratúry Partizánske, maloletá N. a mal. X. T. zastúpené Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske, ako kolíznym opatrovníkom o zrušenie ústavnej starostlivosti, zmenu poručníka, priznanie rodičovských práv a povinností mal. rodičovi k osobnej starostlivosti o dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd s účinnosťou od vykonateľnosti všetkých výrokov tohto rozsudku p r i z n á v a maloletej matke X. T., W.. XX.XX.XXXX, rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletú N. T., W.. XX.XX.XXXX.

II. Súd s účinnosťou od vykonateľnosti všetkých výrokov tohto rozsudku ruší ústavnú starostlivosť nad maloletou N. T.V., W.. XX.XX.XXXX.

III. Súd s účinnosťou od vykonateľnosti všetkých výrokov tohto rozsudku, ruší ustanovenie poručníka Y. Y. M. maloletej a za poručníka maloletej N. T., W.. XX.XX.XXXX ustanovuje M. T., W.. XX.XX.XXXX, ktorá bude zabezpečovať výchovu maloletej N. T., W.. XX.XX.XXXX, zastupovať ju a spravovať jej majetok s tým, že poručník nie je povinný sa o maloletú osobne starať, len dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu matkou poskytuje. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

IV. Poručník je povinný s účinnosťou od vykonateľnosti všetkých výrokov tohto rozsudku jedenkrát ročne, ku dňu 31.12. každého kalendárneho roka predkladať súdu správu o nakladaní s majetkom maloletej N. a správu o maloletej N., najmä informácie o jej zdravotnom stave a jej osobitných potrebách. Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.

V. Týmto sa s účinnosťou od vykonateľnosti všetkých výrokov tohto rozsudku m e n í rozsudok Okresného súdu Partizánske č.k. 4P/14/2016-25 z 30.08.2016 o poručníctve, rozsudok Okresného súdu Partizánske č.k. 4P/27/2015-25 z 08.10.2015 o zverení mal. N. do ústavnej starostlivosti.

VI. S účinnosťou od vykonateľnosti všetkých výrokov tohto rozsudku sa ruší uznesenie o neodkladnom opatrení č.k. 2P/41/2019-18 z 27.06.2019.

o d ô v o d n e n i e :

1 Návrhom vo veci sp. zn. 2P/41/2019 z 22.05.2019 sa maloletá matka X. v zastúpení matkou M. domáha jednak priznania rodičovských práv a povinností mal. rodičovi k osobnej starostlivosti o dieťa, zrušenia ústavnej starostlivosti nad maloletou N. a zmenu poručníka mal. N. na M. T.. Dňa 25.06.2019 po pojednávaní vo veci sp. zn. 4P/20/2019 súhlasila M. T. s dočasným zverením mal. N. do jej náhradnej

starostlivosti a zároveň s ustanovením za poručníka dieťaťa, pričom s tým bola uzrozmenná aj mal. matka, ktorá s tým súhlasí.

2 Súd vo veci vydal neodkladné opatrenie dňa 27.06.2019 pod sp. zn. 2P/41/2019, ktorým dočasne do rozhodnutia vo veci samej nariadil mal. N. odovzdať do starostlivosti starej matky dieťaťa M. T..

3 Po vykonanom dokazovaní mal. matka, kolízny opatrovník, prokurátor aj stará matka dieťaťa navrhli či súhlasili s úpravou rodičovských práv a povinností k maloletej matke a mal. dieťaťu ako vo výroku rozsudku.

4 Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 17.07.2019 v neprítomnosti poručníka podľa § 180 CSP, vylúchom mal. matky, starej matky dieťaťa a prečítaním listinných dôkazov a prednesmi účastníkov či ich zástupcov zistil tento skutkový stav.

5 Maloletá N. je dieťa maloletej matky X. T.. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 4P/27/2015-25 z 08.10.2015 bola nad maloletou N. nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Klčové 32, Nové Mesto nad Váhom. Maloletá bola umiestnená v zariadení uvedeného detského domova - pracovisko v Myjave, Brezovská 473/3. Od 1.1.2019 sa detský domov premenoval na Centrum pre deti a rodiny Myjava.

6 Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 4P/14/2016-26 z 30.08.2016, právoplatným dňa 29.09.2016 bol maloletej ustanovený poručník riaditeľ detského domova.

7 Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 1P/103/2015-35 z 08.10.2015, právoplatným dňa 19.10.2015 bola maloletá matka X. zverená do ústavnej starostlivosti v Detskom domove Klčové 32, Nové Mesto nad Váhom, pracovisko Myjava.

8 Návrhom vo veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 4P/20/2019 z 03.05.2019 sa stará matka mal. N. a zároveň matka mal. X., M. T.Á. domáha zrušenia ústavnej starostlivosti nad maloletou X.. Z úmrtného listu vyplýva, že otec mal. X. zomrel dňa 16.10.2017. Podľa správy Centra pre deti a rodiny Myjava z 13.06.2019 je maloletá N. a aj jej maloletá matka X. v predmetnom zariadení od 09.06.2015. Dňa 07.03.2019 sa z dôvodu riešenia aktuálnej situácie detí uskutočnila prípadová konferencia. Cieľom prípadovej konferencie bolo zistiť, či si matka (M. T.) natoľko upravila situáciu doma, aby sa X. spolu s dcérou N. mohli vrátiť k nej. Centrum súhlasilo so zrušením ústavnej výchovy u detí. Mal. X. je prihlásená na odborné učilište Prievidza, odbor cukrárka, kde bola od školského roka 2019/2020 prijatá. Podľa správy ÚPSVaR Partizánske z 21.06.2019 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a soc. kurately zastáva názor, že maloletá X. má v domácom prostredí vytvorené pozitívne citové väzby k jednotlivým členom rodiny. Počas umiestnenia v zariadení nadobudla základné rodičovské zručnosti prostredníctvom ktorých dokáže zabezpečiť starostlivosť o maloletú N.. Vzhľadom k tomu a stanovisku Centra pre deti a rodiny Myjava odporúčajú návrhu matky vyhovieť a ústavnú starostlivosť nad maloletou X. zrušiť. Následne na súdnom pojednávaní dňa 25.06.2019 súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 4P/20/2019, že zrušuje ústavnú starostlivosť nad maloletou X.. Rozsudok vo veci sp. zn. 4P/20/2019 nadobudol právoplatnosť dňa 02.07.2019.

9 Podľa správy o šetrení pomerov v rodine maloletej matky z 12.07.2019, mal. N. sa nachádza v domácnosti starej matky spolu so svojou matkou X. od 28.06.2019, podľa vyjadrenia starej matky sa mal. matka o dieťa riadne stará, pomáha jej aj stará matka. Od mesiaca september 2019 by mal. matka mala navštevovať praktickú školu v Prievidzi na Ul. Kalinčiaka a N. materskú školu. Príjem starej matky je z vdovského dôchodku mal. deti poberajú sirotsky dôchodok z titulu úmrtia otca, teda aj mal. X.. Podmienky pre výchovu z materiálnej stránky sú vyhovujúce, mal. N. má v domácnosti zabezpečené samostatné lôžko, mal. N. má pozitívne citové väzby k jednotlivým členom rodiny. Preto ÚPSVaR navrhuje zrušiť ústavnú starostlivosť nad mal. N., a ustanoviť poručníka mal. N. a to starú matku dieťaťa, priznať mal. matke rodičovské práva vo vzťahu k mal. N..

10 Podľa správy Centra pre deti a rodiny Myjava sa mal. N. vyvíja primerane veku. O dieťa sa zaujíma aj jeho stará matka a súrodenci matky dieťaťa, dieťa bolo v roku 2019 na krátkodobom pobyte u rodiny počas jarných aj veľkonočných prázdnin. Stará matka so zariadením spolupracovala. Dňa 07.03.2019 z dôvodu riešenia aktuálnej situácie u detí sa uskutočnila prípadová konferencia. Cieľom bolo zistiť, či si

stará matka natoľko upravila situáciu doma, aby sa deti mohli vrátiť k nej. Centrum súhlasí so zrušením ústavnej výchovy u detí. Mal. N. je od septembra 2019 zapísaná do Materskej školy v Partizánskom.

11 Podľa § 44 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o rodine") náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

12 Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

13 Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a: a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

14 Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

15 Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

16 Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

17 Podľa § 56 ods. 2 Zákona o rodine poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne nestará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

18 Podľa § 56 ods. 3 Zákona o rodine Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

19 Podľa § 58 ods. 3 Zákona o rodine poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

20 Podľa § 58 ods. 4 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

21 Podľa § 58 ods. 5 Zákona o rodine za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.

22 Podľa § 58 ods. 6 Zákona o rodine po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.

23 Podľa § 59 ods. 1 písm. e/ Zákona o rodine poručníctvo zaniká dosiahnutím plnoletosti rodiča maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 3, § 29).

24 Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

25 Podľa § 29 ods. 1 Zákona o rodine súd môže priznať rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloleté dieťa aj maloletému rodičovi dieťaťa staršiemu ako 16 rokov, ak spĺňa predpoklady, že výkon tohto práva zabezpečí v záujme maloletého dieťaťa.

26 Na základe vykonaného dokazovania a citovaných ustanovení Zákona o rodine má súd za to, že v konaní bolo preukázané, že existujú dôvody na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletou N.. Podľa správ Centra pre deti a rodiny aj kolízneho opatrovníka ako aj výsluchu účastníkov konania, ďalšie trvanie ústavnej starostlivosti nie je potrebné, väzby malotej matky k svojej malotej matke a rodine sú pevné a pozitívne. Sú vytvorené podmienky na výchovu dieťaťa v domácnosti mal. matky. Hoci konania o náhradnej starostlivosti nad mal. N. a jej matkou mal. X. boli vedené samostatne, súd mal na zreteli, že nie je v záujme mal. matky ani jej dcéry, ak neexistujú vážne dôvody, aby bol režim starostlivosti o ne odlišný a spôsobil odlúčenie matky od dieťaťa. Keďže ide o malotej matku, ktorá si v podmienkach ústavnej starostlivosti osvojovala aj povinnosti rodiča, pričom aj v tomto sú výsledky pozitívne, súd vyhovel návrhu a priznal malotej matke X. T. rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k starostlivosti o jej malotej dcéru N.. Súd vzal na zreteľ aj to, že mal. matka už 10.10.2019 dovŕši plnoletosť. Stále však do dovŕšenia plnoletosti mal. X. ide o malotej matku, ktorá nemá plnú spôsobilosť na právne úkony a ide o jediného rodiča mal. N. - otcovstvo nebolo určené. Keďže ústavná starostlivosť nad mal. X. bola zrušená a súd ruší aj ústavnú starostlivosť nad mal. N. a tieto sú v osobnej starostlivosti (X.) či dočasnej (N.) a tiež bývajú v domácnosti starej matky dieťaťa M., nie je dôvod na ponechanie poručníctva vzťahujúceho sa k režimu ústavnej starostlivosti. Preto súd zmenil osobu poručníka a za poručníka mal. N. ustanovil starú matku dieťaťa M. T.. Rozsah jej poručníctva vymedzil v rozhodnutí súdu, je daný ustanoveniami Zákona o rodine. Poručníctvo nad mal. N. zanikne plnoletosťou mal. matky X. dňa 10.10.2019. Toho dňa matka zároveň nadobudne všetky práva rodiča, avšak zároveň aj povinnosti. Je potrebné aby si matka uvedomila, poukazujúc aj na to, že udržiava pomer s aktuálnym partnerom a trávi víkendy u neho, že aj po dovŕšení plnoletosti sú oprávnené orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a na základe podnetu aj súd zasiahnuť v prípade ak bude podozrenie, že sú zanedbávané rodičovské povinnosti vo vzťahu k malotej N..

27 Súd účinnosť jednotlivých výrokov rozsudku naviazal tak, aby v prípade odvolania nemohli nadobudnúť účinnosť samostatne, pretože logicky na seba nadväzujú. V tom zmysle aj zmenil skoršie rozhodnutia. Podľa § 337 ods. 3 CSP S účinnosťou od vykonateľnosti všetkých výrokov tohto rozsudku sa ruší uznesenie o neodkladnom opatrení č.k. 2P/41/2019-18 z 27.06.2019, ktoré tak bude nahradené rozhodnutím vo veci samej.

Poučenie:

Proti rozsudku m o ž n o podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. CMP.